

ΕΥΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΣΑΕΝΘ ΝΤΕ ΟΥΡΤΟΥΡΙ

Η ΣΙΩΠΗ ΤΗΣ ΛΕΥΚΗΣ ΠΟΛΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΔΙΕΘΝΕΣ BEST SELLER
350.000 ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΒΙΒΛΙΟΥ: **Η σιωπή της λευκής πόλης**

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: El silencio de la ciudad blanca

Από τις Εκδόσεις Planeta, Βαρκελώνη 2016

ΣΥΓΓΡΑΦΕΑΣ: Eva García Sáenz de Urturi

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Αγγελική Βασιλάκου

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ – ΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: Ελένη Γεωργοστάθη

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΞΟΦΥΛΛΟΥ: Departamento de Arte y Diseño, Área Editorial Grupo Planeta

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ: Ραλλού Ρουκωτά

© La vieja familia SLU, 2016

© Editorial Planeta, S. A., 2016

© Φωτογραφίας εξωφύλλου: masgrafica.com (José Luis Paniagua)

© ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε., Αθήνα 2019

Πρώτη έκδοση: Οκτώβριος 2019

Έντυπη έκδοση ISBN 978-618-01-3271-7

Ηλεκτρονική έκδοση ISBN 978-618-01-3272-4

Τυπώθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση, σε χαρτί ελεύθερο χημικών ουσιών, προερχόμενο αποκλειστικά και μόνο από δάση που καλλιεργούνται για την παραγωγή χαρτίου.

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις του Ελληνικού Νόμου (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως η άνευ γραπτής άδειας του εκδότη κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, διανομή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση, παρουσίαση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή (ηλεκτρονική, μηχανική ή άλλη) και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ Α.Ε.

Από το 1979

Έδρα:

Τατοίου 121, 144 52 Μεταμόρφωση

Βιβλιοπωλείο:

Εμμ. Μπενάκη 13-15, 106 78 Αθήνα

Τηλ.: 2102804800 • fax: 2102819550

PSICHOGIOS PUBLICATIONS S.A.

Publishers since 1979

Head Office:

121, Tatoiou Str., 144 52 Metamorfossi, Greece

Bookstore:

13-15, Emm. Benaki Str., 106 78 Athens, Greece

Tel.: 2102804800 • fax: 2102819550

e-mail: info@psychogios.gr

www.psychogios.gr • <http://blog.psychogios.gr>

ΕΥΑ ΓΚΑΡΘΙΑ ΣΑΕΝΘ ΝΤΕ ΟΥΡΤΟΥΡΙ

Η ΣΙΩΠΗ
ΤΗΣ ΛΕΥΚΗΣ
ΠΟΛΗΣ

Μετάφραση: Αγγελική Βασιλάκου

Στον παππού μου. Για πολλούς λόγους

Όλες οι σημειώσεις είναι της μεταφράστριάς.

Ο κόσμος χρειάζεται τους κακούς ανθρώπους·
εμείς κρατάμε μακριά τους άλλους κακούς.

Ραστ Κόουλ, *True Detective*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

<i>Πρόλογος</i>	13
1. Ο Παλαιός Καθεδρικός	15
2. Αρχίγιος	30
3. Θαμπάγια	39
4. Παλάτι Βίγια Σούσο	49
5. Κάσα ντελ Κορντόν	58
6. Οδός Ντάτο, αριθμός 2	75
7. Βιγιαβέρδε	92
8. Ματσέτε	100
9. Αρμέντια	109
10. Το μονοπάτι	116
11. Σαν Αντόνιο	134
12. Ο πράσινος δακτύλιος	146
13. Κλινική Βιτόρια	166
14. Σαν Βιθεντέχο	169
15. Η ευθεία με τα πεύκα	175
16. Ο άγγελος της Σάντα Ισαβέλ	186
17. Μόντε ντε λα Τορτίγια	192
18. Το άγαλμα της οδού Ντάτο	195
19. Τσαγορίτσου	210
20. Η τοιχογραφία του Καμπίγιο	220
21. Οδός Στρατηγού Άλαβα, αριθμός 2	226
22. Εθνικός Δρυμός Γκορμπέα	231
23. Η πομπή των Φαναριών	235
24. Η ακολουθία της αυγής	245
25. Το μπαλκόνι του Σαν Μιγκέλ	251
26. Πασέο ντε Μιρακόντσα	259
27. Οι πύργοι της Ονδούρας	269

28. Θουγκαραμούρντι	275
29. Μέγαρο Ουνθουέτα	285
30. Το Σπίτι των Ανέμων	290
31. Ο πύργος της δόνια Οτσάντα	299
32. Ισάρα	303
33. Ο Οδοιπόρος	307
34. Πάρκο Πράδο	317
35. Ο σταυρός της Γκορμπέα	322
36. Σαλμπουρούα	329
37. Το Πέρασμα του Ντουέντε	337
38. Το τρίστρατο	343
39. Το ήμερο έλατο της δόνια Λόλα	359
40. Οδός Ντάτο, αριθμός 1	370
41. Το λιμάνι του Αϊούρδιν	380
42. Μουργία	384
43. Το μνημείο της μάχης της Βιτόρια	394
44. Σχολή Χέμνγουεϊ	405
45. Πάρκο Αριάγα	417
46. Η παλιά πόλη	431
47. Τρεβίνιο	442
48. Οτσάτε	446
49. Σαντιάγο	456
50. Λαγουάρδια	458
51. Σαν Τίρσο	462
52. Η πόλη του Κράκεν	467
<i>Ευχαριστίες</i>	473

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Αύγουστος 2016, Βιτόρια

Οι τηλεοπτικές κάμερες καταδίωκαν ανελλιπώς την παρέα μου. Ήθελαν έναν τίτλο κι ήταν απολύτως πεπεισμένοι πως οι φίλοι μου θα τους τον εξασφάλιζαν. Αφότου έμαθαν ότι ο δολοφόνος με πυροβόλησε, τους ακολουθούσαν κατά πόδας σε όλη τη Βιτόρια· κι από κείνη τη στιγμή, δεν υπήρξε λεπτό ανάπαυλας για κανέναν.

Στήνονταν αξιμέρωτα στις εισόδους των πολυκατοικιών. Και, όταν σκοτείνιαζε, στο Saburdi της οδού Ντάτο, όπου πήγαιναν να τσιμπήσουν κάτι με ηρεμία. Κείνες τις μέρες δεν είχε κανείς διάθεση για κουβέντες, και η επίμονη παρουσία των δημοσιογράφων δε βοηθούσε.

«Λυπούμαστε για ό,τι συνέβη στον αστυνόμο Αγιάλα. Θα πάτε στην συγκέντρωση σήμερα το απόγευμα;» τους ρώτησε ένας δημοσιογράφος, κραδαίνοντάς τους μια εφημερίδα με την είδηση και τη φωτογραφία μου πρωτοσέλιδο, μεγαλύτερη κι από τον τίτλο.

Ο σωματώδης μελαχρινός άντρας που ανεπιτυχώς προσπαθούσε να κρύψει το πρόσωπό του από τις κάμερες ήμουν εγώ, λίγες μόλις μέρες πριν από τον πυροβολισμό.

Οι φίλες μου κατέβαζαν το κεφάλι, οι φίλοι μου γύριζαν την πλάτη στην κάμερα.

«Είμαστε σοκαρισμένοι», ξέσπασε επιτέλους ο Χότα, αδειάζοντας το ποτήρι του με το κόκκινο κρασί. «Η ζωή είναι άδικη, άδικη, γαμώτο».

Θεώρησε μάλλον πως αυτό ήταν αρκετό για να τους αφήσουν ήσυχους, οι δημοσιογράφοι όμως εντόπισαν τον Χερμάν, τον αδελφό μου· αδύνατον να τον αγνοήσεις με το 1,20 που του είχε επιδικάσει ο νανισμός του. Ο Χερμάν πάσχισε να κρυφτεί στις τουαλέτες. Το έμπειρο όμως σε χιλιάδες αποκλειστικά μάτι του ρεπόρτερ, μόλις τον αναγνώρισε, ειδοποίησε τις κάμερες.

«Ο αδελφός, ακολουθήστε τον!»

Ο αδελφός μου, πριν τους κοπανήσει την πόρτα στη μούρη, γύρι-

σε· μια κίνηση που αναμεταδόθηκε σε όλα τα κανάλια εθνικής εμβέλειας εκείνο το βράδυ.

«Στα τσακίδια», περιορίστηκε να δηλώσει, ούτε θυμωμένος, ούτε καν προσβεβλημένος. Απλώς απαυδισμένος.

Ξέρω ότι όλοι οι Βιτοριανοί ήταν θορυβημένοι που είχα καταλήξει με μια σφαίρα στο κεφάλι, κι αν μπορούσα να σκεφτώ εκείνες τις στιγμές, κάτι φυσιολογικά αδύνατον, θα ένιωθα έναν κόμπο στον λαιμό από τη συγκίνηση.

Ένας μπάτσος δεν περιμένεις ποτέ να κλείσει μια υπόθεση όντας το τελευταίο θύμα του κατά συρροή δολοφόνου που τρομοκρατεί την πόλη, η ζωή ωστόσο έχει πολύ δημιουργικούς τρόπους να παίζει μαζί σου.

Ναι· αυτή η έκβαση δεν ήταν καλή για μένα. Βρέθηκα, όπως το λέω, με μια σφαίρα στο κρανίο. Ίσως όμως να πρέπει να ρίξω λίγο φως στις λεπτομέρειες αυτού που αρχικά ονομάστηκε «Το διπλό έγκλημα του ντολμέν*», για να καταλήξει σ' ένα μακελειό με όλη τη σημασία της λέξης, προγραμματιζόμενο επί πολλά πολλά χρόνια από έναν εγκληματικό νου με IQ πολύ υψηλότερο από του εκάστοτε διώκτη του.

Κι όταν ο ιθύνων νους των κατά συρροή φόνων αποδεικνύεται μια γαμημένη ιδιοφυΐα, τότε το μόνο που μένει είναι να προσευχηθείς μη βγει η μπίλια σου από το χρυσό στεφάνι της ρουλέτας και ο αξιωματικός υπηρεσίας φωνάζει το νούμερό σου με τρεμάμενη φωνή.

* Κατασκευασμένοι από κατακόρυφες και οριζόντιες λίθινες πλάκες, οι κιβωτιόσχημοι τάφοι ντολμέν, με τη βρετονική έννοια της λέξης, ως «πέτρινα τραπέζια», προορίζονταν για τη φιλοξενία μεγάλων αγγείων που περιείχαν την τέφρα του νεκρού ή απευθείας τα υπολείμματα της καύσης μαζί με τα κτερίσματα. Ανάλογα μεγαλιθικά μνημεία εντοπίζονται επίσης στη Βουλγαρία και στην Τουρκία.

Ο ΠΑΛΑΙΟΣ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΣ

Κυριακή 24 Ιουλίου

Απολάμβανα την τέλεια τορτίγια, αφράτη, καλοψημένη, με τραγανές πατάτες, όταν δέχτηκα την κλήση που μου άλλαξε τη ζωή. Προς το χειρότερο, οφείλω να διευκρινίσω.

Παραμονές της γιορτής του Αγίου Ιακώβου, και στη Βιτόρια ετοιμαζόμασταν να γιορτάσουμε την Ημέρα της Μπλούζας, ένα πραγματικό ξεφάντωμα των νέων, προμήνυμα των επερχόμενων εορτασμών του Αυγούστου. Το στέκι όπου σκόπευα να αποτελειώσω εκείνη τη λιχουδιά είχε τόσο θόρυβο και συνωστισμό που αναγκαστικά βγήκα στην οδό Πράδο, όταν ένιωσα το κινητό μου να δονείται ακριβώς δίπλα στην καρδιά.

«Τι είναι, Εστίμπαλιθ;»

Η συνεργατίδά μου συνήθως δε με ενοχλούσε στο ρεπό μου, πόσο μάλλον ανήμερα και παραμονή της Ημέρας της Μπλούζας: μέρες ιερές για να σκεφτεί κανείς τη δουλειά, με όλη την πόλη στο πόδι.

Το πανδαμόνιο της τσαράνγκα* και η λαοθάλασσα που την ακολουθούσε χορεύοντας και τραγουδώντας αρχικά με δυσκόλεψε να καταλάβω τι προσπαθούσε να μου πει η Εστίμπαλιθ.

«Ουνάι, έλα αμέσως στον Παλαιό Καθεδρικό», δήλωσε πειστικά.

Μήτε ο τόνος μήτε η χροιά της φωνής της, κάτι μεταξύ απορίας και πανικού, κόλλαγαν με μια γυναίκα που, για να ακριβολογήσω, είχε πιο πολλά αρχίδια κι από μένα.

Κατάλαβα αμέσως ότι κάτι σοβαρό συνέβαινε.

Επιχείρησα να απομακρυνθώ από τον πανταχού παρόντα θόρυβο

* Charanga: τύπος χορευτικής κουβανέζικης ορχήστρας, που απαρτίζεται από βιολιά, ενίοτε τσέλο, κοντραμπάσο, πιάνο, τιμπάλες, κόνγκα, γκουίρο, σόλο φλάουτο και δύο ή περισσότερους τραγουδιστές που τραγουδούν στην ίδια φωνή. Εδώ αναφέρεται στον ρυθμό που παίζει η χορωδία της Ομάδας της Μπλούζας.

που περιέβαλλε εκείνη τη μέρα την πόλη και, ασυνείδητα, προσπαθώντας να βρω έναν τρόπο να απομακρυνθώ από τα ντεσιμπέλ που με εμπόδιζαν να παρακολουθήσω με έναν έστω και ελάχιστο παραγωγικό τρόπο τη συζήτηση, κατέληξα στο Πάρκο Φλορίδα.

«Τι έγινε;» ρώτησα, πασχίζοντας να συνέλθω από την τελευταία γουλιά κρασιού Ριόχα που κανονικά δε θα έπρεπε να έχω πιει.

«Δε θα το πιστέψεις, είναι ακριβώς όπως πριν από είκοσι χρόνια».

«Για τι πράγμα μιλάς, Έστι; Βλέπεις, είμαι κάπως ζαλισμένος».

«Κάποιοι αρχαιολόγοι της εταιρείας έργων αποκατάστασης του καθεδρικού βρήκαν στην κρύπτη δύο γυμνά σώματα. Ένα αγόρι κι ένα κορίτσι, με τα χέρια του ενός στα μάγουλα του άλλου. Κάτι σου θυμίζει, έτσι; Έλα τώρα αμέσως, Ουνάι. Είναι σοβαρό, πολύ σοβαρό». Κι έκλεισε.

Αδύνατον, σκέφτηκα.

Αποκλείεται.

Δε χαιρέτησα καν την παρέα μου. Θα συνέχιζαν στο εστιατόριο Sagartoki, και μέσα σ' αυτήν την κοσμοπλημμύρα ήταν μάλλον απίθανο να έδινε κάποιος σημασία στο κινητό του, αν τηλεφωνούσα να τους πω ότι η δική μου Ημέρα της Μπλούζας είχε μόλις λάβει τέλος.

Με τα τελευταία λόγια της συναδέλφου μου να ηχούν ακόμη στο κεφάλι μου, κατευθύνθηκα προς την πλατεία της Βίρχεν Μπλάνκα*, προσπέρασα το διαμέρισμά μου και ανηφόρισα προς την πύλη της Κορερία, ενός από τους παλαιότερους δρόμους της μεσαιωνικής πόλης. Καθόλου καλή επιλογή· ήταν πήχτρα, όπως άλλωστε κι όλο το κέντρο εκείνη την ημέρα. Το La Malquerida και τα υπόλοιπα μπαρ που ήταν αραδιασμένα στη σειρά μπροστά από τις πύλες της παλιάς πόλης ξεχειλίζουν από Βιτοριανούς και έκανα πάνω από ένα τέταρτο να φτάσω στην πλατεία της Μπουρουγερία· στον προαύλιο χώρο του καθεδρικού, όπου θα συναντούσα την Εοσίμπαλιθ.

Η πλατεία είχε πάρει το όνομά της από τους βαμβακοπαραγωγούς, οι οποίοι τον δέκατο πέμπτο αιώνα κατέστησαν την πόλη μία από τις κυριότερες εμπορικές αρτηρίες και υποχρεωτικό πέρασμα του Βορρά της Ιβηρικής. Διέσχισα το πλακόστρωτο και, καθώς περ-

* Η κεντρική πλατεία της Βιτόρια· Virgen Blanca: Λευκή Παρθένης στα ισπανικά.

νούσα, από το βλέμμα του μπρούτζινου αγάλματος του συνοφρωμένου Κεν Φόλετ, υπέθεσα ότι ο συγγραφέας μάντευε ήδη τη ζοφερή πλοκή αυτού που είχε αρχίσει να εξυφαίνεται γύρω μας.

Η Εστίμπαλιθ Ρουίθ ντε Γκάουνα, ντετέκτιβ του Τμήματος Ανθρωποκτονιών, όπως κι εγώ, με περίμενε κάνοντας στο μεταξύ απανωτές κλήσεις στο κινητό της, ενώ πηγαινοερχόταν νευρικά πάνω κάτω στην πλατεία, σαν σαύρα. Κοκκινομάλλα, με μαλλιά κομμένα ως το πιγούνι και ύψος οριακά 1,60, λίγο έλειψε να μην μπει στο σώμα –υποτίθεται δεν πληρούσε τις τυπικές προϋποθέσεις– και η Βιτόρια να χάσει έναν από τους πιο μαχητικούς και επίμονους ερευνητές της.

Θεωρούμασταν και οι δύο πολύ καλοί στην εξιχνίαση εγκλημάτων, αν και όχι τόσο τυπικοί με τους κανόνες. Είχαμε δεχτεί ένα σωρό προειδοποιήσεις για ανυπακοή, κι είχαμε μάθει να αλληλοκαλυπτόμαστε. Προκειμένου να πληρούμε τις νόρμες... κάναμε μια συμφωνία.

Συμφωνήσαμε το εξής:

Εγώ θα έκανα τα στραβά μάτια σε κάποιες εξαρτήσεις που στοίχειωναν ακόμη τη ζωή της Έστι. Κι εκείνη θα έκανε πως δε βλέπει όταν παράκονα τους ανωτέρους μου και έκανα έρευνες για λογαριασμό μου.

Ήμουν ειδικός στη σκιαγράφιση προφίλ, οπότε συνήθως με καλούσαν σε υποθέσεις κατά συρροή δολοφόνων, βιαστών... Κάθε φορά που μπορεί να ξαναχτυπούσε κάποιος μανιακός. Αν σημειώνονταν πάνω από τρία περιστατικά με μια περίοδο παύσης, τότε ήταν δικός μου.

Η Εστίμπαλιθ, πάλι, ήταν ειδική στη θυματολογία, στους μεγάλους ξεχασμένους. Γιατί συγκεκριμένα αυτός και όχι κάποιος άλλος; Χειριζόταν καλύτερα από τον καθένα τις βάσεις δεδομένων του SICAR, με οποιοδήποτε αποτύπωμα υποδημάτων και ελαστικών αυτοκινήτου μπορούσες να φανταστείς, ή του SoleMate, που κατέγραφε όλες τις μάρκες και τα μοντέλα από παπούτσια και παντόφλες διεθνώς.

Με το που αντιλήφθηκε την παρουσία μου, άφησε το κινητό της και μου έριξε ένα βλέμμα συννενοχής.

«Τι τρέχει εκεί μέσα;» θέλησα να μάθω.

«Καλύτερα δεσ μόνος σου», ψέλλισε, λες και μπορούσαν να μας ακούσουν οι ουρανοί ή ίσως η κόλαση, ποιος ξέρει. «Ο Μεδίνα ζήτησε προσωπικά εμάς. Χρειάζονταν έναν ειδικό στη σκιαγράφιση προφίλ όπως εσύ, κι εμένα μου ζήτησαν να επικεντρωθώ στα θύμα-

τα. Θα καταλάβεις γιατί. Θέλω μόνο να μου μεταφέρεις την πρώτη σου αίσθηση. Το κλιμάκιο της Σήμανσης, η ιατροδικαστής και ο δικαστής βρίσκονται ήδη εδώ. Θα μπορούμε από την είσοδο της Κούτσι».

Η Κουτσιγερία ήταν άλλος ένας παλιός δρόμος των συντεχνιών του Μεσαίωνα. Στη Βιτόρια παρέμενε ζωντανή η μνήμη των επαγγελματιών των προ-προ-παππούδων μας: σιδηρουργοί, υποδηματοποιοί, ζωγράφοι, οδοιπόροι... Η αρχική διαρρύθμιση της Μεσαιωνικής Αλμέντρα* διατηρείτο αναλλοίωτη ανά τους αιώνες.

Παρ' όλα αυτά, δεν έπαυε να είναι αξιοπερίεργο το να μπαίνεις σ' έναν καθεδρικό ναό από μία είσοδο που νόμιζες πως οδηγεί σε κάποιο σπίτι. Την είσοδο, μια βαριά, ξύλινη πόρτα στο νούμερο 95, φρουρούσαν δυο φύλακες. Μας χαιρέτησαν και μας επέτρεψαν να περάσουμε.

«Έχω ήδη ανακρίνει τους δύο αρχαιολόγους που τους βρήκαν», με ενημέρωσε η συνεργάτιδά μου. «Ήρθαν σήμερα να προχωρήσουν λίγο τη δουλειά, τους πιέζει το Ίδρυμα του Καθηδρικού της Σάντα Μαρία να παραδώσουν φέτος τις κρύπτες και την τάφρο. Μας άφησαν και τα κλειδιά. Η κλειδαριά είναι άθικτη, όπως βλέπεις. Δεν έχει παραβιαστεί».

«Μου λες δηλαδή πως ήρθαν για δουλειά παραμονές του Αγίου Ιακώβου; Δεν είναι κάπως... περίεργο αυτό για Βιτοριανό;»

«Δεν παρατήρησα κάτι ασυνήθιστο στη συμπεριφορά τους, Ουνάι». Κούνησε αρνητικά το κεφάλι της. «Μάλλον τρομαγμένοι μου φάνηκαν, πανικόβλητοι, θα έλεγα σωστότερα. Τέτοιος πανικός δεν είναι προσποητός».

Καλώς, σκέφτηκα. Είχα τόση εμπιστοσύνη στην κρίση της Εστίμπαλιθ όση ο πίσω τροχός του ποδηλάτου στον μπροστινό. Έτσι άλλωστε λειτουργούσαμε, εξισορροπητικά.

Μπήκαμε στον αναστηλωμένο πρόναο και η συνεργάτιδά μου έκλεισε πίσω μας την πόρτα. Ο αχός της γιορτής επιτέλους καταλάγιασε.

Ως εκείνη τη στιγμή, η είδηση του εντοπισμού των πτωμάτων αναβόσβηνε στο μυαλό μου χωρίς να αφομοιώνεται εντελώς, τόσο παράταιρη ήταν με όλο αυτό το ξεφάντωμα και την ανεμελιά γύρω μου. Μόλις όμως η πόρτα έκλεισε, στην αυστηρή σιγή του περικλειστού

* Μεσαιωνικό Αμύγδαλο: το σχήμα του ιστορικού κέντρου της Βιτόρια.

χώρου με τα φώτα εργασίας να φωτίζουν αδρά την ξύλινη σκάλα που οδηγούσε στις κρύπτες, όλα φαίνονταν πιθανά· όχι επιθυμητά.

«Βάλε κράνος, έλα». Μου έτεινε ένα από τα λευκά κράνη με το μπλε λογότυπο του Ιδρύματος που φορούσαν όλοι ανεξαιρέτως οι επισκέπτες του καθεδρικού. «Με τέτοιο ύψος, σίγουρα θα βρει κάπου το κεφάλι σου».

«Άσε με», την αγνόησα, απασχολημένος καθώς ήμουν να παρατηρώ γύρω μου.

«Μα είναι υποχρεωτικό», επέμεινε, τείνοντάς μου για δεύτερη φορά το λευκό δοχείο νυκτός, ψαύοντας με τα δάχτυλά της την άκρη του χεριού μου.

Ήταν κάτι σαν ένα παιχνίδι που παίζαμε με έναν πολύ ξεκάθαρο κανόνα: «Ως εδώ». Βασικά, υπήρχε ακόμη ένας, συμπληρωματικός: «Τέρμα. Ως εδώ». Θεωρούσα ότι δύο χρόνια χωρίς εξελίξεις σηματοδοτούσαν ένα status quo, μια παγιωμένη ήδη κατάσταση και ότι όλα πήγαιναν μια χαρά ανάμεσά μας. Ίσως έφταιγε κι ότι η Εστίμπαλιθ ήταν απασχολημένη με τις ετοιμασίες του γάμου της κι εγώ είχα χηρέψει πρόσφατα... τέλος πάντων, τι σημασία είχε.

«Σπαστικά», μουρμούρισα και πήρα το πλαστικό κράνος.

Ανεβήκαμε τα κυρτά σκαλοπάτια αφήνοντας πίσω μας τις μακέτες του χωριού Γκαστέις*, του πρώτου οικισμού πάνω στον οποίο χτίστηκε αργότερα η πόλη. Η Εστίμπαλιθ έκανε αναγκαστικά άλλη μια στάση να βρει τα κλειδιά που θα μας έδιναν πρόσβαση στον εσωτερικό περίβολο του Παλαιού Καθεδρικού, ενός από τα σύμβολα της πόλης μας. Ανακαινισμένου και χιλιοπαλωμένου περισσότερο κι από το παιδικό μου ποδήλατο, με μια αφίσα «ΑΝΟΙΧΤΟ ΛΟΓΩ ΕΡΓΩΝ» να μας υποδέχεται στο δεξί μας χέρι.

Γνώριζα όλα τα εμβληματικά μέρη του τόπου μου, είχαν καταγραφεί στον κροταφικό μου λοβό από την εποχή του διπλού εγκλήματος του ντολμέν, το οποίο, πριν από είκοσι χρόνια και τέσσερις μήνες από σήμερα, είχε συνταράξει μια ολόκληρη γενιά Βιτοριανών.

Το ντολμέν της Σπηλιάς της Μάγισσας, ο κελτοϊβηρικός οικισμός της Λα Όγια, οι ρωμαϊκές αλυκές της Ανιάνα, το Μεσαιωνι-

* Η Βιτόρια (Γκαστέις στα βασκικά) είναι η πρωτεύουσα της επαρχίας Αλαβα και της αυτόνομης κοινότητας της Χώρας των Βάσκων στη βόρεια Ισπανία.

κό Τείχος... τα σημεία που επέλεξε ο κατά συρροή δολοφόνος για να βάλει τη Βιτόρια και την επαρχία της Άλαβα στον παγκόσμιο χάρτη των σημαντικότερων γεγονότων των δελτίων ειδήσεων. Μέχρι και τουριστικές διαδρομές είχαν οργανωθεί έκτοτε, εξαιτίας της νοσηρότητας που ξυπνούσε το τόσο ξεχωριστό και μακάβριο σκηνικό των φόνων.

Ήμουν γύρω στα είκοσι όταν έγιναν όλα αυτά, και μου δημιούργησαν τέτοια εμμονή που με έκαναν να μπω στην αστυνομία. Παρακολουθούσα καθημερινά την έρευνα με τέτοια αγωνία που μόνο με τα μετεφηρικά κολλήματα εξηγείται· ανέλμα τα ελάχιστα δεδομένα που διέρρεαν στην τοπική εφημερίδα *El Diario Alavés*, και σκεφτόμουν: *Εγώ θα το έκανα καλύτερα. Είναι στόκοι, αγνοούν το σημαντικό: το κίνητρο, την αιτία.* Ναι· στα είκοσί μου μόλις χρόνια περνούσα τον εαυτό μου εξυπνότερο από την αστυνομία, πόσο αφελές μου φαίνεται όλο αυτό τώρα. Αργότερα, η αλήθεια με χτύπησε καταπρόσωπο πιο δυνατά κι από γάντι του μποξ, αφήνοντάς με άφωνο, όπως και όλους στη χώρα. Κανείς δεν περίμενε ότι ο Τάσιο Ορτίθ ντε Θάρατε ήταν ο δολοφόνος. Την ίδια αντίδραση θα είχα κι αν ήταν οποιοσδήποτε άλλος: ο γείτονάς μου, μια καρμελίτισσα μοναχή, ο φούρναρης, ο ίδιος ο δήμαρχος... ακριβώς την ίδια αντίδραση.

Αλλά όχι αυτός, ο ήρωας της πόλης μας, κάτι περισσότερο κι από είδωλο: ένα πρότυπο. Διάσημος αρχαιολόγος με δική του τηλεοπτική εκπομπή που έκανε ρεκόρ τηλεθέασης, συγγραφέας βιβλίων ιστορίας και μυστηρίου που εξαντλούνταν μέσα σε λίγες βδομάδες, ο Τάσιο υπήρξε το πιο χαρισματικό και σαγηνευτικό πλάσμα που είχε βγάλει η Βιτόρια τις τελευταίες δεκαετίες. Γοητευτικός στο πνεύμα, στις ιδέες και στη δράση, σύμφωνα με την ομόφωνη άποψη όλων των γυναικών, και, σαν να μην έφτανε αυτό, κυκλοφορούσε εις διπλούν.

Ναι, εις διπλούν.

Είχαμε δύο να επιλέξουμε. Γιατί ο Τάσιο είχε έναν ομοζυγωτικό δίδυμο αδελφό· ολόιδιο ακόμη και στον τρόπο που έκοβε τα νύχια του. Πανομοιότυπο. Αισιόδοξο σαν κι αυτόν, από καλή οικογένεια, χαρούμενο, μπον βιβέρ, καλλιεργημένο, καθωσπρέπει... Είκοσι τεσσάρων ετών κι είχαν όλη τη Βιτόρια στα πόδια τους κι ένα μέλλον που προμηνύετο παραπάνω κι από λαμπρό: αστρικό, στρατοσφαιρικό.

Ο Ιγνάθιο, ο δίδυμός του, έκλινε προς την πλευρά του νόμου· έγιανε αστυνομικός σε δύσκολες εποχές, ο πιο αδιάφθορος που είχαμε

στο σώμα. Κανείς δεν περίμενε πως η ιστορία θα είχε τέτοια κατάληξη. Όλα, τα πάντα, αποδείχθηκαν τελείως ποταπά και αποτρόπαια.

Να βρίσκει ένας αδελφός αδιάσειστα στοιχεία ότι ο δίδυμος αδελφός του είναι ο υπ' αριθμόν ένα καταζητούμενος και ο πιο διεξοδικά μελετημένος κατά συρροή δολοφόνος μετά τη μεταπολίτευση, και να αναγκάζεται να δώσει ο ίδιος εντολή σύλληψης, ενώ μέχρι τότε ήταν αχώριστοι σαν σιαμαίοι... Ο Ιγνάθιο ανακηρύχθηκε άντρας της χρονιάς, ένας ήρωας που δεν μπορούσες παρά να σέβεσαι, αυτός στον οποίο έλαχε να κάνει κάτι που ελάχιστοι θα κάναμε: να καταδικάσει το ίδιο του το αίμα σε μια ζωή πίσω απ' τα κάγκελα.

Εξού και η απορία που μου προέκυψε: η *El Diario Alavés* και η *El Correo Vitoriano*, τα δύο τοπικά και ανταγωνιστικά μέχρι θανάτου επαρχιακά φύλλα, δεν έπαιναν εκείνες τις μέρες να υπενθυμίζουν ότι ο Τάσιο Ορτίθ ντε Θάρατε σε λίγες βδομάδες θα έπαιρνε την πρώτη του άδεια, μετά από είκοσι ολόκληρα χρόνια εγκλεισμού. Και τώρα, τώρα συγκεκριμένα, η πόλη με τον χαμηλότερο δείκτη εγκληματικότητας στον Βορρά πρόσθετε δύο επιπλέον πτώματα στον μακάβριο δείκτη των στατιστικών;

Κούνησα το κεφάλι να διώξω τα φαντάσματα. Κι έπεισα τον εαυτό μου να αφήσει προς το παρόν τα συμπεράσματα και να επικεντρωθεί σε αυτό που είχαμε μπροστά μας.

Μπήκαμε στην πρόσφατα ανακαινισμένη κρύπτη, και όντως χρειάστηκε να σκίψω, τόσο χαμηλή ήταν η οροφή. Μύριζε ακόμα φρεσκοκομμένο ξύλο. Πάτησα διστακτικά τις εκτυφλωτικές, τέλειες, ορθογώνιες γκριζές πέτρινες πλάκες, που μόνο έργο μιας μηχανής του εικοστού πρώτου αιώνα μπορούσαν να είναι. Φάνταζαν τόσο καινούργιες που ντρεπόμουν να πατήσω. Απέναντί μας, δύο τεράστιες κολόνες στήριζαν στο μέτρο του δυνατού το βαρύ πέρασμα των αιώνων, τα πραγματικά θεμέλια εκείνου του παλαιού καθεδρικού που διπλασιαζόταν.

Βλέποντας τα δύο σώματα να κείτονται εκεί αδρανή, μου ήρθε αναγούλα. Παρ' όλα αυτά, κρατήθηκα.

Αντιστάθηκα.

Οι άντρες της Σήμανσης, φορώντας ήδη τις λευκές στολές τους και τα σαμπό, εξέταζαν εδώ και αρκετή ώρα τον τόπο του εγκλήματος. Είχαν τοποθετήσει αρκετά φώτα για να φωτίσουν τη σκοτεινή κρύπτη, και φαίνεται ότι είχαν ήδη τελειώσει με τις φωτογραφίες, γιατί είδα αρκετές μετρικές πλάκες στο δάπεδο. Η Εοσιंपαλιθ ζήτησε

ένα σχεδιάγραμμα και, αφού το μελέτησε προσεκτικά, μου το έδωσε.

«Πες μου ότι δεν είναι είκοσι χρονών, Εστίμπαλιθ», παρακάλεσα δυνατά.

Οποιαδήποτε άλλη ηλικία ναι, όχι είκοσι.

Η καταμέτρηση του προηγούμενου κατά συρροή δολοφόνου είχε σταματήσει στο δεκαπέντε: τέσσερα ζευγάρια, ένα θηλυκό κι ένα αρσενικό, ένας άντρας και μία γυναίκα, γυμνά, με το καθένα να ακουμπά στοργικά την παλάμη του χεριού του στο μάγουλο του άλλου, σε μια ανείπωτη κίνηση τρυφερότητας που μέχρι στιγμής κανείς δεν είχε καταφέρει να εξηγήσει, αφού επιβεβαιώθηκε ότι ουδεμίας υπόθεσης τα θύματα γνωρίζονταν μεταξύ τους. Κι όλα έφεραν γνωστά επώνυμα της Άλαβα: Λόπεθ ντε Αρμέντια, Φερνάντεθ ντε Ρετάνα, Ρουίθ ντε Αρκάουτε, Γκαρθία ντε Βικούνια, Μαρτίνεθ ντε Γκερένιου...

Στο ντολμέν της Σπηλιάς της Μάγισσας, κοντά στο Ελβιγιάρ, ένα χωριό της Άλαβα, βρέθηκαν τα άψυχα σώματα δύο νεογέννητων. Λίγο αργότερα, στον χώρο του κελτοϊβηρικού οικισμού της Λα Όγια της Λαγουάρδια, βρήκαν ένα αγοράκι κι ένα κοριτσάκι πέντε ετών. Με τα χεράκια να παρηγορούν το ένα το άλλο και το βλέμμα χαμένο στον ουρανό.

Στην Αλμυρή Κοιλάδα της Ανιάνια, προσοδοφόρο τόπο εξόρυξης αλατιού από τα ρωμαϊκά χρόνια, ανακάλυψαν ένα αγόρι κι ένα κορίτσι δέκα ετών, νεκρά. Όσπου τα εγκλήματα έφτασαν στη Βιτόρια με την εμφάνιση δύο δεκαπεντάχρονων θυμάτων, ενός αγοριού κι ενός κοριτσιού, στην πύλη του μεσαιωνικού τείχους, και ήταν τέτοιος ο πανικός, που εμείς οι εικοσάχρονοι κλειστήκαμε σπίτια μας, παίζοντας *μους* με τους παππούδες. Ουδείς τολμούσε να κυκλοφορήσει μόνος του στη Βιτόρια. Θαρρείς και οι ηλικίες των θυμάτων συμπορεύονταν χρονολογικά με την ιστορία του τόπου μας· πολύ αρχαιολογικό όλο αυτό, πολύ Τάσιο.

Κι έπειτα τον συνέλαβαν. Ο αστυνόμος Ιγνάθιο Ορτίθ ντε Θάρατε διέταξε τη σύλληψη του Τάσιο Ορτίθ ντε Θάρατε, του διασημότερου και δημοφιλέστερου αρχαιολόγου της χώρας. Δικάστηκε, κρίθηκε ένοχος για οκτώ προμελετημένους φόνους και φυλακίστηκε.

Το μακέλεμα των παιδιών της Βιτόρια σταμάτησε.

Και η φωνή της συνεργάτιδάς μου με επανέφερε στο παρόν.

Η ιατροδικαστής, δόκτωρ Γκεβάρρα, μια λεπτή, άχαρη γυναίκα γύρω στα πενήντα, αναψοκοκκινισμένη, μιλούσε ψιθυριστά στον δι-

καστή Ολάνο, έναν ηλικιωμένο άντρα με φαρδιούς ώμους, τεράστιο κορμό και κοντά ποδαράκια, που την άκουγε στραμμένος προς την κατεύθυνση της πόρτας, σαν να ήθελε να φύγει από κει τρέχοντας. Προτιμήσαμε να μην πλησιάσουμε για την ώρα, μάλλον δεν ήθελαν να τους διακόψουν.

«Δεν τους έχουμε αναγνωρίσει ακόμη», με ενημέρωσε η Εστίμπαλιθ, χαμηλώνοντας τον τόνο της φωνής της, «συγκρίνουμε τα ευρήματα με τις αναφορές για αγνοούμενους. Και οι δύο ωστόσο, και το αγόρι και το κορίτσι, φαίνονται εικοσάχρονοι. Σκέφτεσαι αυτό που σκέφτομαι, Κράκεν;»

Μερικές φορές με αποκαλούσε με το παρατσούκλι της εφηβείας μου, ήταν μια από κείνες τις συνήθειες που αποκτά κανείς με τον καιρό. «Αδύνατον να συμβαίνει κάτι τέτοιο», ψέλλισα, σφίγγοντας το σαγόνι.

«Κι όμως συμβαίνει!».

«Δεν το ξέρουμε ακόμη», την έκοψα, ανυποχώρητος.

Σώπασε.

«Δεν το ξέρουμε ακόμη», επανέλαβα, μάλλον για να πειστώ εγώ ο ίδιος. «Ας επικεντρωθούμε σε αυτό που έχουμε μπροστά μας. Μετά, στο γραφείο, με καθαρό πια μυαλό, συζητάμε, αν θέλεις, τα συμπεράσματά μας».

«Καλώς, τι βλέπεις;»

Πλησίασα τα σώματα των θυμάτων, γονάτισα μπροστά τους και απήγγειλα σιγανά το ξόρκι μου:

Εδώ τελειώνει το κυνήγι σου, τώρα ξεκινά το δικό μου.

«Τρεις εγρουσκίλορες, καρλίνες, τα λουλούδια του ήλιου», είπα τελικά. «Ανάμεσα στα κεφάλια τους και στα πόδια τους· δεν καταλαβαίνω το νόημα της σκηνης».

Η καρλίνα θεωρείτο ανέκαθεν σύμβολο προστασίας στη βασικκή κουλτούρα· τις έβαζαν στην εξώπορτα των αγροτικών σπιτιών για να αποτρέψουν την είσοδο μαγισσών κι άλλων δαιμονίων. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, προφανώς, δεν τους είχε προστατέψει.

«Ούτε εγώ καταλαβαίνω τι γυρεύουν εδώ», συμφώνησε η Εστίμπαλιθ, σκύβοντας πλάι μου. «Συνεχίζω με τα θύματα: θήλυ και άρρεν, λευκοί, ηλικίας μεταξύ είκοσι και είκοσι κάτι αμφότεροι. Ξαπλωμένοι ανάσκελα, σε ύπτια θέση, γυμνοί στο δάπεδο του καθεδρικού. Δε φέρουν αμυχές, μώλωπες, ούτε ίχνη βίας. Όμως... κοίταξε: και οι δύο έχουν ένα ανεπαίσθητο σημάδι στο πλάι του αυχέ-

να. Σαν τσίμπημα. Και στους δύο πρέπει κάτι να έχει χορηγηθεί».

«Θα περιμένουμε την έκθεση της τοξικολογικής εξέτασης», είπα. «Να σταλούν δείγματα προς εξέταση στο Εργαστήριο της Ιατροδικαστικής Υπηρεσίας του Μπιλμπάο, για αναζήτηση ναρκωτικών ή ψυχοτρόπων ουσιών. Κάτι άλλο;»

«Το ένα χέρι του θύματος είναι τοποθετημένο στο μάγουλο του άλλου. Ο ιατροδικαστής θα προσδιορίσει ημερομηνία θανάτου, αλλά δεν παρουσιάζουν ακόμη νεκρική ακαμψία, οπότε υποθέτω ότι είναι νεκροί μόλις μερικές ώρες», πρόσθεσε. «Θα ζητήσω από τους τεχνικούς να κρατήσουν τα χέρια σε χάρτινες σακούλες, παρότι δε φαίνεται να αντιστάθηκαν, αν και ποτέ δεν ξέρεις».

«Πλησίασε», της έκανα νόημα. «Νομίζω ότι μυρίζουν... βενζίνη; Είναι πολύ αμυδρή η αίσθηση, κι όμως θα έλεγα ότι μυρίζουν βενζίνη ή πετρέλαιο».

«Λοιπόν, έχεις εξαιρετική όσφρηση. Ούτε που θα το πρόσεχα», συμφώνησε, αφού μύρισε τα πρόσωπά τους.

«Πρέπει να προσδιοριστεί και η αιτία θανάτου. Πιστεύεις ότι και στην περίπτωση αυτή δηλητηριάστηκαν, όπως στα προηγούμενα εγκλήματα; Μήπως εξαναγκάστηκαν να καταπιούν βενζίνη;»

Για να απαντήσω, πλησίασα το πρόσωπο του κοριτσιού. Είχε παγώσει σε μια γκριμάτσα πόνου. Είχε πεθάνει υποφέροντας, όπως και το αγόρι. Παρατήρησα τα μαλλιά του νεαρού. Φρεσκοκουρεμένα στο πλάι, η φράντζα όμως άψογη, ολόισια, ανέπαφη, χάρη στο ακριβό τζελ. Φαίνεται, πρόσεχε τον εαυτό του. Η κοπέλα υπήρξε και αυτή μάλλον όμορφη, γοητευτική. Τα φρύδια της προσεγμένα, ελάχιστες ατέλειες στο πρόσωπο, ούτε ένα σημάδι ακμής, ήταν σαφές πως ανήκε στις γενιές που μεγάλωσαν με καλλυντικά και ινστιτούτα αισθητικής.

Καλοξωισμένα πλάσματα, σκέφτηκα. Όπως και τα προηγούμενα. Τότε όμως συνειδητοποίησα το λάθος μας.

«Εοσίπαλιθ», τη διέκοψα, «ξέχασε ότι είπαμε κι εγώ τα ξαναπάρουμε απ' την αρχή. Δεν επεξεργαζόμαστε κάποιο σενάριο, βαλθήκαμε και οι δύο κατευθείαν να το συγκρίνουμε με το άλλο. Θα φτάσουμε και σ' αυτό, πρώτα όμως εγώ να αντιμετωπίσουμε ως μοναδικό, μετά κάνουμε τις συγκρίσεις».

«Μα αυτό ακριβώς είναι το ζητούμενο του δολοφόνου ή των δολοφόνων. Ο τόπος του εγκλήματος είναι ολόιδιος με των προηγούμε-

νων εγκλημάτων. Κι αν με ρωτούσες για τα θύματα, Κράκεν, θα σου έλεγα ότι συνεχίζουν την προ εικοσαετίας ακολουθία».

«Ναι, αλλά υπάρχουν και κάποιες διαφορές. Δε νομίζω πως ο θάνατος προκλήθηκε από δηλητήριο. Αν και ο Τύπος εντέλει ποτέ δεν αποκάλυψε τι είδους δηλητήριο ήταν. Ούτε πιστεύω ότι κατάπιαν βενζίνη. Η μυρωδιά θα ήταν εντονότερη, η ποσότητα που θα απαιτείτο μεγαλύτερη, άσε τα εγκαύματα, από τα οποία δε βλέπω το παραμικρό ίχνος. Λες και ήρθαν σε επαφή μόνο με μια δυο σταγόνες».

Πλησίασα το πρόσωπο του αγοριού. Είχε περίεργη έκφραση· το στόμα ήταν κλειστό, τα χείλια ελαφρώς στραμμένα προς τα μέσα, σαν να τα δάγκωνε.

Τότε παρατήρησα κάτι, και πλησίασα το κορίτσι.

«Και των δύο τα στόματα ήταν σφραγισμένα με κολλητική ταινία και μετά την τράβηξαν. Κοίτα».

Όντως, το τετράγωνο σημάδι της ταινίας που σφράγιζε τα χείλη τους είχε αφήσει το δέρμα κάπως πιο ερεθισμένο, λόγω της τριβής.

Τότε, μέσα στην απόλυτη σιωπή του ναού όπου είχαμε καταφύγει έντρομοι, σαν κάτι να άκουσα.

Ένα αδιόρατο αλλά ενοχλητικό ζουζούνισμα.

Έκανα νόημα στην Εστίμπαλιθ να κάνει ησυχία κι έβαλα το αυτί μου στο πρόσωπο του αγοριού, σε απόσταση αναπνοής. Τι ήταν πάλι αυτός ο ήχος; Έκλεισα τα μάτια προσπαθώντας να συγκεντρωθώ στον ήχο, σε αυτή την ανωμαλία, να προσδιορίσω την πηγή της, το σημείο όπου αυτός ο ανεπαίσθητος ήχος γινόταν εντονότερος. Ακούμπησα την άκρη σχεδόν της μύτης του θύματος, κατέβηκα στα βλέφαρα και έφτασα στα χείλια.

«Μήπως έχεις κάποιο στιλό;»

Έβγαλε ένα από την πίσω τσέπη του τζιν της και μου το έδωσε με μια έκφραση απορίας στο πρόσωπο.

Άνοιξα με τη μύτη του στιλό τα σφραλισμένα χείλη, απ' όπου αίφνης πετάχτηκε μια μανιασμένη μέλισσα, κι έπεσα μπρούμυτα.

«Γαμώτο, μια μέλισσα!» μου ξέφυγε, ενώ ήμουν ήδη στο δάπεδο.

Άπαντες οι παρευρισκόμενοι στράφηκαν προς το μέρος μας, και τα παιδιά της Σήμανσης μου έριξαν ένα επιτιμητικό βλέμμα που είχα πέσει τόσο κοντά στο κέντρο της σκηνής.

Η Εστίμπαλιθ αντέδρασε αστραπιαία επιχειρώντας να την πιάσει, το έντομο όμως χίμηξε πάνω από τα κεφάλια μας και μέσα σε

δευτερόλεπτα βγήκε από το οπτικό μας πεδίο, πετώντας προς τα καλυμμένα ερείπια του αρχαίου Γκαστέις.

«Πρέπει να την πιάσουμε», είπε η συνεργάτιδά μου, σαρώνοντας με μια εξεταστική ματιά την τάφρο. «Μπορεί να αποδειχθεί καθοριστικής σημασίας για την έρευνα αν όντως είναι το όπλο του εγκλήματος».

«Να την πιάσουμε, σε έναν ναό μήκους ενενήντα έξι μέτρων από την αψίδα ως την πόρτα; Μην παίρνεις τέτοιο ύψος», απολογήθηκα βλέποντας την κατάπληξή της, «κάθε φορά που έρχεται κάποιος φίλος στη Βιτόρια, πηγαίνουμε στις θεματικές ξεναγήσεις του καθεδρικού».

Η Εστίμπαλιθ αναστέναξε και πλησίασε ξανά τα σώματα.

«Εντάξει, ας αφήσουμε προς το παρόν τη μέλισσα. Πες μου, βλέπεις κάποιο σεξουαλικό κίνητρο;» με ρώτησε.

«Όχι», πλησίασα, «τουλάχιστον όχι εκ πρώτης όψεως, ο κόλπος του κοριτσιού δείχνει ανέπαφος, θα ρωτήσουμε όμως ασφαλώς και την ιατροδικαστή, νομίζω έχει τελειώσει με τον δικαστή».

«Εντιμότατε...» είπε η Εστίμπαλιθ, μαζεύοντας αλογοουρά το μαλλί που ξέφευγε από την κάσκα.

«Καλησπέρα, για την ώρα αυτό είναι το μόνο που μπορούμε να πούμε», απάντησε ο δικαστής Ολάνο. «Ο γραμματέας μου θα σας προωθήσει την αναφορά της προκαταρκτικής ιατροδικαστικής εκτίμησης προς υπογραφή. Όσον αφορά εμένα, νομίζω αρκετά είδα για μια μέρα αργίας όπως η σημερινή».

«Σε μένα το λέτε», μουρμούρισα.

Ο δικαστής εξαφανίστηκε γρήγορα από την κρύπτη, αφήνοντάς μας με την ιατροδικαστή.

«Βρέθηκε κάποιο βιολογικό υλικό, γιατρέ;» θέλησα να μάθω.

«Εξετάσαμε και τα δύο σώματα, όπως και τον τόπο του εγκλήματος με το CrimeScore», είπε, δείχνοντας τον ιατροδικαστικό λαμπτήρα. «Κανένα ίχνος αίματος. Αναζητήσαμε υλικό σπέρματος με τη λάμπα του Γουντ· πάλι δε βρέθηκε τίποτε. Σε κάθε περίπτωση, αναμένουμε το πόρισμα της νεκροψίας για περαιτέρω λεπτομέρειες. Πολύ φοβάμαι πως πρόκειται για κάτι πιο σύνθετο αυτή τη φορά. Χρειάζεστε κάτι άλλο, αστυνομικοί;»

«Όχι, γιατρέ. Προς το παρόν τουλάχιστον», την αποχαιρέτησε η Εστίμπαλιθ μ' ένα χαμόγελο. Μόλις η ιατροδικαστής εξαφανίστηκε, στράφηκε σ' εμένα. «Λοιπόν, Ουνάι, τι έχεις να πεις για τη σκηνή του φόνου;»

«Ότι είναι γυμνοί, φυσικά, και ότι υπάρχει ένας έντονος σεξουαλικός συμβολισμός σ' αυτό· τους έχει τοποθετήσει σαν ζευγάρι, βάζοντας τα χέρια τους σε αυτή την παράξενη στάση, μολονότι πιστεύω ότι έγινε *post mortem*, όταν ο δολοφόνος τους έφερε εδώ και τοποθέτησε τα σώματά τους με προσανατολισμό προς...»

Έβγαλα από την τσέπη μου το κινητό κι άνοιξα μια εφαρμογή ηυξίδας. Έσκυψα και δε βιάστηκα για να βεβαιωθώ.

«Είναι τοποθετημένοι με κατεύθυνση προς την ανατολή του ηλίου τη μέρα του χειμερινού ηλιοστασίου», την πληροφόρησα.

«Μετάφρασε, δεν είμαι καμιά άγρια ψυχή που ενώνεται με την Μητέρα Γη κάθε Σαββατοκύριακο, σαν κι εσένα».

«Δεν ενώνομαι με καμιά τελλουρική δύναμη· στο τέλος της βδομάδας, πάω απλώς στο χωριό να βοηθήσω τον παππού μου στο κτήμα. Αν είχες κι εσύ έναν ενενηνταετράχρονο παππού που επιμένει να μη βγαίνει στη σύνταξη, είμαι σίγουρος ότι το ίδιο θα έκανες. Και, για να επιστρέψω στην ερώτησή σου, τα σώματα είναι βαλμένα με προσανατολισμό προς τα βορειοανατολικά».

Όπως στο πρώτο διπλό έγκλημα στο ντολμέν, σκέφτηκα ανήσυχος. Η κατάσταση έχει ξεφύγει.

Αλλά το βούλωσα.

Δεν ήθελα να πέσω σε αντιφάσεις δίνοντας την εντύπωση στην Εστίμπαλιθ ότι, παρά τις αρχικές μου προθέσεις να απομονώσω την υπόθεση στο μυαλό μου, εξακολουθούσα να τη συγκρίνω με τους εφηβικούς μας εφιάλτες. Πιθανότατα όπως και αυτή.

Το σίγουρο ήταν ότι με είχε πιάσει τρέμουλο. Δεν εννοούσα να πάψω να σκέφτομαι ότι ανέπνεα το ίδιο οξυγόνο με τον δολοφόνο. Ότι πριν από λίγες ώρες κάποιος κρετίνος με αδιάγνωστη ψυχοπαθολογική διαταραχή καταλάμβανε τον ίδιο χώρο όπου βρισκόμουν τώρα εγώ, και κοίταξα τον εγχιβωτισμένο αέρα του καθεδρικού λες κι είχε αφήσει απτά ίχνη της ανυπαρξίας του. Γνώριζα τις κινήσεις του, μπορούσα να τις αναπλάσω νοερά, εν τάχει. Πώς είχε καταφέρει να μεταφέρει τα πτώματα, να τα εγκαταστήσει στην κρύπτη, χωρίς να αφήσει ίχνη. Το ήξερα ήδη, ήταν μεθοδικός, το είχε ξανακάνει και στο παρελθόν.

Αυτή η επίδειξη δεν ήταν η πρώτη.

Μου έλειπε μόνο το πρόσωπό του· αρνιόμουν να πιστέψω ότι η λύση ήταν τόσο απλή, αδύνατον να βρίσκεται μπροστά στα μάτια μου:

ένας ήδη λυμένος γρίφος πριν καλά καλά προλάβω να τον προφέρω.

Η Εστίμπαλιθ με περιεργαζόταν, περιμένοντας να βγω από τις νοητές σπείρες των σκέψεων στις οποίες μερικές φορές χανόμουν. Με ήξερε καλά, σεβόταν τις σιωπές και τις τελετουργίες μου.

Εντέλει σηκώθηκα, αλληλοκοιταχτήκαμε και ήξερα ότι ήμασταν ήδη δέκα χρόνια μεγαλύτεροι από την ομάδα των ερευνητών που πριν από μισή ώρα έμπαιναν σε αυτόν τον ναό.

«Λοιπόν, Ουνάι, τι λέει η εμπειρία σου στη σκιαγράφιση προφίλ εγκληματιών;»

«Όποιος και να το έκανε έχει προφίλ οργανωμένου δολοφόνου. Δεν πρόκειται περί μιας στιγμιαίας έξαρσης επιθετικότητας, θα στοιχημάτιζα ότι δεν ήξερε τα θύματα, τα είχε απλώς στοχοποιήσει. Και διατηρεί τον πλήρη, απόλυτο έλεγχο της σκηνής. Εκείνο όμως, Εστίμπαλιθ, που με ανησυχεί περισσότερο είναι αυτή η αποκαρδιωτική έλλειψη ευρημάτων ή άλλων πειστηρίων. Συνάδει με το προφίλ ενός δολοφόνου με επαγγελματική σχεδόν συνείδηση ιατροδικαστή, κι αυτό είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό».

«Τι άλλο;» επέμεινε, ξέροντας ότι δεν είχα ολοκληρώσει, ότι σκεφτόμουν μεγάλωφωνα μπροστά της. Το συνηθίζαμε άλλωστε, οι σκέψεις έρεαν καλύτερα έτσι.

«Τα θύματα έχουν τα μάτια ανοιχτά, άρα δεν υπάρχει ίχνος μεταμέλειας ή οίκτου από μέρους του δολοφόνου. Αυτό είναι ένα ιδιαίτερα ψυχοπαθολογικό χαρακτηριστικό», συνέχισα.

«Μήπως εντόπισες κάποιο παράταιρο στοιχείο;»

«Όχι, δεν παρουσιάζει την παραμικρή ένδειξη μη οργανωμένου εγκληματία. Ξέρεις πόσο σπάνιο είναι αυτό; Συνήθως οι μη οργανωμένοι αφήνουν πίσω τους ένα σκηνικό σκληρής, ανεξέλεγκτης βίας. Εμφανή σημάδια στο πρόσωπο, παραμορφωμένες φάτσες, χτυπήματα με οτιδήποτε βρουν εύκαιρο, όπως κλαδιά ή πέτρες. Η εν λόγω περίπτωση διαφέρει, ο τύπος δεν είναι ψυχτικός, μάλλον ψυχοπαθή ή κοινωνιοπαθή θα τον έλεγα: σχολαστικό και οργανωτικό, αλλά καθόλου ψυχικά διαταραγμένο, οπότε ευτυχώς μπορούν να του απαγγελθούν κατηγορίες. Το μόνο που με προβληματίζει είναι το είδος του όπλου που χρησιμοποίησε, αν όντως πρόκειται περί αυτού: μέλισσες; Είναι ένα όπλο φετίχ».

«Αντικείμενα που συνήθως δεν είναι όπλα, αλλά γι' αυτόν έχουν ξεχωριστή σημασία», σκέφτηκα μεγάλωφωνα η Εστίμπαλιθ.

«Αυτό φοβάμαι», της επιβεβαίωσα. «Πρέπει να βρούμε τι δηλητήριο χρησιμοποίησε ο δολοφόνος πριν από είκοσι χρόνια, πρέπει να ανατρέξουμε στις παλιές αναφορές μόλις φτάσουμε στο τμήμα. Τέλος πάντων, αν δεχθούμε ότι αυτός ο φόνος αποτελεί συνέχεια των τεσσάρων φόνων του 1996, μιλάμε για μια περίοδο αδράνειας δύο δεκαετιών. Κι όταν μιλάμε για οργανωμένους κατά συρροή δολοφόνους, όσο μεγαλύτερη είναι η περίοδος αδράνειας, τόσο πιο ήρεμη είναι η προσωπικότητα του ψυχοπαθούς, αλλά στατιστικά πρόκειται συνήθως για βδομάδες ή μήνες. Έχεις ιδέα με τι βρισκόμαστε πιθανόν αντιμέτωποι, αν όντως πρόκειται για κάποιον με μια περίοδο παύσης είκοσι ετών;»

«Όχι, πες μου εσύ, Ουνάι. Πες το δυνατά. Γιατί όλη η Βιτόρια την ίδια ερώτηση θα κάνει σε λίγες ώρες μόλις αυτό γίνει trending topic και πρέπει να είμαστε έτοιμοι να δώσουμε μια απάντηση όταν ο Τύπος πέσει να μας φάει».

Αναστέναξα.

«Σύμφωνοι. Θα κάνω τις ερωτήσεις που πρέπει, να δω τι θα βγει».

«Σε ακούω».

Τότε, μια ιδέα στάθηκε στον αριστερό μου ώμο σαν μαύρη πεταλούδα. Μια βεβαιότητα της οποίας είχα πλήρη επίγνωση: αν είχα μια χρυστάλλινη σφαίρα, οποιονδήποτε τρόπο να προβλέψω το μέλλον, και ήξερα ότι θα αναλάμβανα την υπόθεση, δε θα γινόμουν ερευνητής στο Ανθρωποκτονιών.

Ήταν ξεκάθαρο, και απολύτως κατανοητό.

Θα είχα μείνει στο Βιγιαβέρδε, να θερίζω στάρι με τον παππού.

Γιατί δεν ήθελα να το αντιμετωπίσω. Όχι αυτό. Για οποιαδήποτε άλλη υπόθεση... ένιωθα επαρκής, προετοιμαζόμενος χρόνια και μέχρι στιγμής όλα έβαιναν καλώς. Καλές στατιστικές, υποθέσεις λυμένες σε λογικό χρόνο, συγχαρητήρια και χτυπήματα στην πλάτη από τους ανωτέρους. Αλλά όχι αυτό, όχι με τον Τάσιο Ορτίθ ντε Θάρατε απέναντι.

Έπρεπε ωστόσο να το διατυπώσω, να του δώσω μια υπόσταση, για να πάψει να αιωρείται πάνω από τα κεφάλια μας.

Καλώς, ενέδωσα. Θα το πω.

«Μα πώς διάβολο συνέχισε ο Τάσιο τους φόνους, είκοσι χρόνια μετά και με τον ίδιο τρόπο, όντας κλεισμένος στις φυλακές Θαμπάγια; Μπορεί ένα άτομο, όσο σατανικό κι αν είναι, να βρίσκεται σε δύο μέρη ταυτόχρονα;»

Ο χαρισματικός αρχαιολόγος Τάσιο Ορτίθ ντε Θάρατε, καταδικασμένος για τα εγκλήματα που τρομοκράτησαν τη Βιτόρια πριν από δύο δεκαετίες, πρόκειται να βγει από τη φυλακή, όταν οι φόνοι ξαναρχίζουν. Στον Παλιό Καθεδρικό ένα ζευγάρι εικοσάχρονων εντοπίζονται νεκροί. Είναι γυμνοί κι έχουν και οι δύο τσιμπήματα μελισσών στον λαιμό. Και δε θα είναι οι μόνοι. Ο νεαρός αστυνομικός Ουνάι Λόπεθ ντε Αγιάλα, ο «Κράκεν», όπως τον φωνάζουν όλοι, ειδικευμένος προφάιλερ, θέλει πάση θυσία να σταματήσει τους φόνους. Μια πρόσφατη προσωπική τραγωδία τον εμποδίζει να τους δει ως απλώς μια ακόμη υπόθεση. Οι μέθοδοί του δυσαρεστούν την Άλμπα, την επικεφαλής της έρευνας, με την οποία διατηρεί μια αμφιλεγόμενη σχέση. Και στο μεταξύ, ο χρόνος τρέχει εναντίον τους και η απειλή παραμονεύει σε κάθε γωνιά της πόλης. Ποια θα είναι τα επόμενα θύματα;

Ένα καθηλωτικό, σκοτεινό θρίλερ, όπου θρύλοι, αρχαιολογία και οικογενειακά μυστικά συνθέτουν ένα πυκνό μυστήριο. Κι όπου ο μεγαλύτερος πρωταγωνιστής είναι η ίδια η Βιτόρια, η γοητευτική πρωτεύουσα της Χώρας των Βάσκων.

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟ ΜΕΤΑΦΕΡΕΤΑΙ ΣΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ.

Εκδόσεις ΨΥΧΟΓΙΟΣ
www.psichogios.gr

ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ: 22855

Γ Ι Α Κ Α Τ Α Σ Υ Ρ Ρ Ο Η Α Ν Α Γ Ν Ω Σ Τ Ε Σ